

Pääomain Keskittyminen

ERÄS newyorkilainen sanomalehtimies joku aika sitten hoksautti kirjoituksessaan, että "yhteiskuntamme on joutunut mielipuolisuudelta näyttävän yhdistymisen (trustiutumisen) kouristukseen." Ja tämä lausunto pitää paikkansa ainakin osittain. Trustiutuminen ei tosin ole mikään viime aikainen ilmiö tässä maassa, sitähan näemme vuosikymmenien ajat tapahtuneen, kuten tarinat todistavat, mutta nyt vasta se näyttää saavuttaneen jättiläismäisen muodon. Mitä suuremmat pääomat liittoutuvat, sitä suuremmalta näyttää trustiutuminen.

Tässä maassa näytään lähestyvän varsin nopeasti "jäätymispistettä," s. o. sitä astetta, josta eteenpäin ei enää ole trustiutumiselle mahdollisuuksia kapitalistien puolella, vaan tuo "hyvä yhteiskunnallinen ilmiö" siirtyy työläisten keskuuteen, näin kuvannollisesti puhuttuna.

MENNEINÄ aikoina tässä maassa "taisteltiin" trustiutumista vastaan juuri julmasti. Se oli kuolinkamppailuaan käyvän pikkuporvariston "viimeistä ponnistusta." Ja pikkuporvariston mukana oli osittain työläisetkin, kuten tavallista sellaisilta, jotka näkevät politikomisessa "mahdollisuuksia" suurkapitalismia vastaan taisteltaessa. Silloin laadittiin oikein erikoinen lakikin, jonka tehtäväksi jäi trustien "hajottaminen" ja uusien muodostumisen ehkäiseminen. Mutta tuolla lailla ei näyttänyt olevan minkäänlaista merkitystä siinä kysymyksessä, jota varten se alkuperäisesti laadittiin. Tosin sen nimessä toimitettiin useitakin "tutkimuksia" ja käytiinpä oikeusjuttujakin, jotka kuitenkin jotakuinkin poikkeuksetta päättyivät hyvin hämärällä tavalla.

Mutta kansa "tottui" noihin trusteihin, siitä hävisi "trustivastainen kauhu," kuten eräskin porvarillinen sanomalehtimies huomasi selittää. Jotkut "viisaat" selittivät ja mahdollisesti edelleenkin niin jankuttavat, että "nykyinen presidentti" alkoi "suosimaan suuria trusteja" ja niin hävitti rippeetkin trustiutumisesta vastustavista pyrkimyksistä. Kuitenkin jos asiaa katsomme vakavalta kannalta, meidän täytyy olettaa, että nykyinen presidentti ei ole "syylinen" trustiutumisen voittokulkuun sen paremmin kuin hänen edeltäjänsä-

kään. Johan niin kauan sitten, kuin esim. Marx eli, oivallettiin mustalla valkosen päälle painamalla selittää kapitalistisen talouden historiallisen suunnan välttämättömyyden kulkevan jättiläismäiseen trustiutumiseen omain sisäisten lakiensa pakotuksesta. Näin ollen meille ei ole minkäänlaista "oikeutta" syyttää trustiutumisesta sellaisia, jotka ovat vain "pintailmiöiden sekoittajina" kapitalistisessa yhteiskunnassa. Trustiutumisen vastustaminen kuoleentui yksinkertaisesti sen vuoksi, että suuret pääomat pääsivät koko yhteiskunnallisen elämän mielivaltaisiksi hallitsijoiksi.

Tässä yhteydessä vielä sopii muistuttaa mieliimme, että siitä "siunatusta" laista, jolla tahdottiin "tappaa" trustit, näyttää muodostuneen välikappale, jolla näiden suurien trustien etuja suojellaan. Kaikki tämä tapahtuu yksinkertaisesti sillä tavalla, että kyseessä olevaa lakia käytetään työläisiä ja heidän järjestöjään vastaan. Amerikan Työväenliitto (A. F. of Labor) nyt kosiskelee Yhdysvaltain lainlaatiakuntien jäseniä, erikoisemmin kongressissa olevia edustajia, saadaksensa kumotuksi trustivastaisen lain, jonka laatimista sekin aikoinaan niin "välttämättömänä" hyvänä kuherteli. Niin, niin, eihän politikoiminen jatkuisikaan, jos sen avulla saataisiin jostain pysyvää hyvää.

"Liikapainoa tuotannon puussa."

Kun näistä yhdistymisistä keskustellaan julkisesti, niin tarkoituksena sanotaan olevan "teollisuuksien varmistuttaminen." Ja paikalleen se onkin sanottu, jos vain sen oikein ymmärrämme. Teollisuuksia "varmistetaan" työläisiä vastaan. Hyvin järjestyneinä, liittoutuneina, työnantajat voivat paremmin taistella työläisiä vastaan, pitää nämä riiston alaisuudessa.

Viime vuoden aikana tapahtuneet huomattavammat yhdistymiset koskevat useita teollisuusaloja. Kaapelilinjain omistajat yhdistyivät, kirjoituskoneita ja konttoritarpeita valmistavia yhtiöitä liittoutui, teattereiden omistajia, tehtailijoita, pankkiireja ja muita tapaamme niissä yhtiöissä, jotka trustituivat. Parhailaan käydään neuvotteluja sellaisten yhtiöiden kesken, jotka omistavat tai kontrolloivat noin puolitoista biljoonaa dollaria pääomia. Mukana näemme yhtiöitä, jotka tuottavat pehmeää kivihiiltä, valmistavat lääkkeitä, huolehtivat kunnallisista laitoksista, huonekalujen valmistamisesta, metalliainesten tuottamisesta, tuotannollisissa tarkoituksissa käytettävän alkoholin valmistamisesta jne. aina loppumattomalta näyttävään paljouteen saakka. Teräsyhtiöt suunnittelevat entistä suurempia trusteja — voidakseen "paremmin" kilvoitella europalaisia yhtymiä vastaan—rautatietyhtiöt käyvät neuvotteluja, samoin öljy-yhtiöt sekä monet muut sellaisista ryhmistä, joita olemme jo ennestään tottuneet pitämään

jättiläismäisinä yhtyminä. Kaikki merkit viittaavat, että vasta kunnallisessa alussa oleva vuosi, 1928, siirtyy historiaan jättiläismäisten trustien perustamisvuotena — tai ehkä paremmin sanottuna, suurten trustien yhtymisvuotena. Onhan ilmeinen tosiasia, että monet näistä yhtymistä, jotka nyt suunnittelevat entistä suurempia yhtymiä, ovat jo ennenkin "sulattaneet" itseensä toisia yhtiöitä ja niin ollen ovat trusteja tuon sanan varsinaisessa merkityksessä.

Pääomien keskittyminen yhä harvempien käsiin vähentää kapitalistien keskinäistä kilpailua. Ehkä olisi paikalleen vasta sanottu, jos käyttäisimme sellaista tulkintatapaa, että selittäisimme pääomain kontrollin siirtymisen yhä harvempain käsiin tarkoittavan keskinäisen kilpailun vähentämistä. Näin siksi, että nykyään näyttää olevan huomattavassa määrässä käynnissä pyrkimys, joka tähtää "nimellisomaisuuksien" — osakkeiden — levittämistä suurten joukkojen käsiin. Tässä tarkoituksessa monet yhtiöt myyvät osakkeita työläisilleenkin. Nämä osakkeet kuitenkin ovat vain "mamusia," joilla tahdotaan tyydyttää ja nukuttaa tiedottomuuden uneen kysyväksi käyvää kansaa — erikoisemmin työläisiä.

Mutta toiselta puolelta — sieltä paremmalta puolelta — näemme pääomain kontrollin keskittymisen tarkoittavan yhä suurempaa tuotantotehoisuutta, mikä "varmistuttaa tuotantoa" siinä mielessä, että se vähentää työvoiman tarvetta — syöksee yhä useammat työläiset tarpeettomaksi käyneiden joukkoon katukäytävälle ja — leipälinjoille. Työttömyyttä löytyy nyt jo kaikilla teollisuusaloilla ja se lisääntyy suhteellisesti sen mukaan kuin tuotanto tehoistuu tässä maassa ja toisissa maissa. Eräs neuvoyorkilainen hyväntekeväisyysneuvoston virkailija vasta sitten pitämässään puheessa viisasteli olevan tarjolla sellaisen mahdollisuuden, että "me saamme aikaan työttömyyskriisin yksinkertaisesti siksi, kun puhumme työttömyydestä." Moinen jutustaminen tuntuu enempi hirtehisen huumorilta kuin tavallisella aivoringillä varustetun ihmisen puhelulta.

Työttömyydestä puhutaan tavallisesti aina silloin kun sitä löytyy ja sitä jumalaparatkoon onkin tällä kertaa kyllin riittävästi, ainakin niin paljon, että sitä ei tarvitse "puhumalla lisätä." Työttömyyttä todistavat ne leipälinjat, joita useissa suuremmissa ja pienemmissäkin kaupungeissa tällä kertaa näemme. Työttömyyttä todistaa se, kun kaupunkien puolesta laitettuihin, vapaihin yömajoihin pyrkiväin joukot täyttävät huoneet ja vieläpä kadutkin niin, että joudutaan joskus katu-liikennekin pysäyttämään, kuten esimerkiksi Chicagossa tapahtui joku aika sitten. Ei sinnekaan todista mitään muuta kuin työttömyyttä sekin, että yhteen ainoaan rakennukseen pakkautuu yöksi viisituhatta ihmissieulua, nukkumaan "vuoteille," mitkä muodostuvat lattialle levitetyistä sanomalehdistä.

Yhteiskunnalliseen vallankumoukseen pyrkivillä palkkатыöläisillä ei ole minkäänlaista erikoisyyttä yrittää taistella trustiutumista vastaan tai auttaa sellaisia, jotka tämän taistelun "johtajina" toimivat, ei ainakaan niin kauan kun tämä trustiutuminen kasvattaa yhteiskunnalliselle vallankumoukselle välttämättömiä edellytyksiä, joihin ennen kaikkea kuuluvat palkkатыöläiset lukumääränsä ja yhteiskunnallisen merkityksensä kannalta katsoen. Mitä vähemmäksi kutistuu ja mitä merkityksettömäksi tuotannolle käy sellaiset ainekset, jotka saavat tuloja työläisiä riistämällä, sitä paremmaksi käy yhteiskunnallisen vallankumouksen mahdollisuus. Onhan ilman suurempaa järkeilyä ymmärrettävissä, että mitä pienemmän susilauman kanssa joutuu taistelemaan; sitä paremmin siitä voi voittajana selviytyä.

Tässä piirustajamme kuvaa kaivostyöläistä, joka on kiintynyt tutkimaan järjestöemme esipuhetta.

Mutta erittäin tärkeä kysymys on työläisille, miten nämä suurteollisuuden "tuotteet" — palkkатыöläiset — saadaan järjestymään, s. o. trustiutumaan samalla tavalla kuin suurpääomat tekevät. Tässä on kysymys, jota ei voida jatkuvasti kiertää, vaikka kuinka kaukaa importeerattua järkeä apuna käytettäisiin. Industrialistit, joiksi me usein kuulemme tuplajuulaisia nimitettävän, ovat esittäneet suunnitelman, jota ei ole minkäänlaisilla käytännöllisillä väitteillä eikä "kokeilla" voitu vääräksi — huonoksi — osottaa. Tästä suunnitelmasta parhaiten pääsee selville, kun alkaa tutkimaan I. W. W:n rakennetta, sen teorioita, taistelutaktiikkaa ja sen julistamaa tulevan yhteiskunnan suunnitelmaa. Siksipä vielä lopuksi toivomuksena lausumme, että kapitalistisen järjestelmän häviämisen välttämättömyyden oivaltavat työläiset alkavat tutustumaan tuplajuulaisten edustamiin oppeihin. Nyt enää ei ole liian aikasta — eikä vielä liian myöhäistäkään — ottaa tällainen hyödyllinen askel itseopetuksen uralle.